

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Професійна освіта» третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

Однією з актуальних потреб сучасного науково-освітнього простору є підготовка науково-педагогічних працівників для закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, викладачів, здатних до викладацької діяльності й науково-дослідної роботи, творчого переосмислення нагальних освітніх проблем і конструктивного їх вирішення. Зазначене потребує трансформації підходів до підготовки майбутніх докторів філософії в закладах вищої освіти, формування у них ціннісних настанов на творчу наукову й викладацьку діяльність, здатності до самостійної дослідницької, науково-педагогічної, проєктної діяльності, генерації інноваційних ідей та їх імплементації у теорію і практику професійної освіти, підготовку відповідних педагогічних кадрів для неї, якісного супроводження освітнього процесу. На реалізацію цих завдань спрямована рецензована освітньо-наукова програма «Професійна освіта» (ОНП) третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, розроблена членами проєктної групи кафедри психології та педагогіки Університету імені Альфреда Нобеля.

Перш за все зазначимо, що програма має потужну групу забезпечення, до складу якої входять доктори наук з високим рівнем академічної та професійної кваліфікації, професійної й публікаційної активності, спроможні створити разові ради відповідно тематики дисертаційних досліджень аспірантів.

Грунтовний аналіз змісту освітньо-наукової програми свідчить про те, що вона має академічну, науково-дослідницьку та прикладну зорієнтованість, відображає логіку освітнього процесу, узгодженість освітньої та наукової складових. Упевнені, що такий підхід забезпечує якісну підготовку майбутніх докторів філософії до розв'язання комплексних проблем дослідницько-інноваційного характеру та продукування нових ідей у галузі професійної освіти.

Серед позитивів зазначимо, що розробники програми доклали зусиль щодо її спрямування на набуття здобувачами освіти чітко визначених інтегральної, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, програмних результатів навчання, спираючись на стандарт вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (Наказ МОН України № 924 від 26.06.2024 р.).

Глибокий аналіз освітньо-наукової програми «Професійна освіта» показав, що перелік компонент ОНП, їх послідовність та структурно-логічна схема свідчать про виважений підхід її розробників до забезпечення студентоцентрованого, системного, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, андрагогічного, аксіологічного, проблемного підходів, оволодіння майбутніми докторами філософії фаховими компетентностями і результатами навчання.

Освітній складник програми становить 45 кредитів ЄКТС та реалізується упродовж чотирьох семестрів, містить освітні компоненти загальної (16,5 кредитів ЄКТС) та професійної (28,5 кредитів ЄКТС) підготовки, серед яких вибіркові освітні компоненти складають 12,5 кредитів ЄКТС.

На позитивну оцінку заслуговує варіативна частина ОНП, представлена цілим комплексом освітніх компонентів циклу загальної («Професійна освіта: компаративний аналіз», «Професійна освіта: технології навчання дорослих», «Професійна освіта: технології віртуальної та доповненої реальності») та професійної підготовки («Педагогічна майстерність та комунікація викладача», «Академічне письмо та риторика», «Дослідницька компетентність викладача-науковця», «Цифрові технології та методи математичної статистики в педагогічних дослідженнях», «Управління науковими проектами та фандрайзинг», «Самоменеджмент та саморозвиток викладача закладу вищої освіти»).

Оригінальним підходом розробників освітньо-наукової програми вважаємо презентовані два види педагогічної практики: практика в педагогічній майстерні та науково-викладацька практика.

Наголошуємо на використанні розробниками програми сукупності традиційних та інноваційних форм і методів організації освітнього процесу. Викладання здійснюється із використанням проблемних, контекстних, проєктних, групових (тренінгових), інтерактивних методів і технологій (діалогічно-дискусійні, ситуаційні, фасилітаційні, коучингові), інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових інструментів, тощо; у формі лекцій, практичних занять, самонавчання, навчання через дослідження, інформаційна підтримка здобувачів, самоосвіта аспірантів.

Наукова складова програми передбачає здійснення власних наукових досліджень з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми є те, що окремі складники власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час занять з дисциплін професійної підготовки.

На підставі зазначеного вище вважаємо, що освітньо-наукова програма «Професійна освіта» для підготовки майбутніх докторів філософії галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), розроблена робочою групою у ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», є унікальною за змістом і розподілом видів навчальної, дослідної активності за семестрами, ураховує вимоги стандарту вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України №924 від 26.06.2024 року, відповідає потребам ринку праці та може бути рекомендована до впровадження.

Рецензент:

доктор педагогічних наук,
професор, ректор ДЗ «Луганський
національний університет імені
Тараса Шевченка»

Олена КАРАМАН

